

Innst. S. nr. 166

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra Stortings presidentskap

Innstilling fra Stortings presidentskap om regler om rett til innsyn i Stortings dokumenter

Til Stortinget

INNLEDNING

I denne innstilling legger Presidentskapet fram forslag om nye regler om dokumentoffentlighet for Stortinget, til erstatning for de nåværende reglene som ble vedtatt 14. juni 2000. Reglene må endres på flere punkter som følge av den nye loven av 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova), som trådte i kraft 1. januar 2009. Også ut over dette foreslås noen endringer i reglene for Stortinget, og det foreslås at reglene vedtas på nytt.

GJELDENDE REGLER FOR STORTINGET

Lov om offentlighet i forvaltningen av 19. juni 1970 nr. 69 (offentlighetsloven) bestemte i § 1 siste ledd at loven ikke gjaldt for Stortinget, Riksrevisjonen, Stortings ombudsmann for forvaltningen og andre organer for Stortinget. Ved lov 15. desember 2000 nr. 98 ble følgende tilføyd i offentlighetsloven § 1: "Regler om dokumentoffentlighet for disse organene fastsettes ved særskilte lovbestemmelser eller plenarvedtak av Stortinget." 14. juni 2000 vedtok Stortinget i plenum "Regler om dokumentoffentlighet for Stortinget" på grunnlag av Innst. S. nr. 234 (1999–2000) fra kontroll- og konstitusjonskomiteen. Reglene trådte i kraft 1. januar 2001. Samtidig ble det vedtatt regler om dokumentoffentlighet for Riksrevisjonen, Stortings ombudsmann for forvaltningen, Ombudsmannen for Forsvaret og Ombudsmannsnemnda for sivile vernepliktige. Enkelte regler om

dokumentoffentlighet for Riksrevisjonen og sivilombudsmannen er for øvrig fastsatt i henholdsvis loven om Riksrevisjonen og loven om sivilombudsmannen. De nåværende regler om dokumentoffentlighet for Stortinget (forkortet SDO) er tatt inn i vedlegg 1 til denne innstilling.

I innstillingen uttaler kontroll- og konstitusjonskomiteen at den forutsetter at Stortinget praktiserer offentlighetslovens prinsipper så langt det lar seg gjøre.

Utgangspunktet ifølge § 1 i reglene er at hos Stortinget kan enhver kreve å få gjøre seg kjent med det offentlige innholdet av dokumenter i en bestemt sak, når dokumentet er kommet inn til eller sendt fra Stortinget. Bestemmelsene i offentlighetsloven av 1970 gjelder tilsvarende, så langt de passer, med de presiseringer og unntak som følger av reglene for Stortinget. På dette grunnlaget har reglene i offentlighetsloven blitt fulgt i Stortinget, så langt de har vært aktuelle for Stortinget, bortsett fra på de områder der noe annet har vært bestemt i reglene for Stortinget.

Reglene for Stortinget omfatter – foruten Stortinget som kollegialt organ – Lagtinget, Odelstinget, stortingskomiteene, Presidentskapet, Stortings internasjonale delegasjoner, andre kollegiale organer som har sekretariat i Stortings administrasjon, og Stortings administrasjon, jf. § 1 annet ledd. At reglene gjelder for disse organene, innebærer at enhver kan kreve innsyn hos disse organene i organets saksdokumenter, dersom unntak ikke følger av reglene.

Ifølge § 2 første ledd gjelder reglene ikke for stortingsrepresentantene, stortingsgruppene og gruppesekretariatene, og heller ikke for dokumenter som utveksles mellom disse og stortingsorganer som er nevnt i § 1. Representantene, gruppene og gruppesekretariatene er ikke offentlige organer, derfor kan det ikke kreves innsyn hos dem i deres dokumenter. (Jf.

offentlighetsloven av 1970, som ifølge § 1 første ledd "gjelder den virksomhet som drives av forvaltningsorganer. .... Som forvaltningsorgan regnes i loven ethvert organ for stat eller kommune.") Et annet spørsmål er om det heller ikke hos Stortingets administrasjon, presidentskap etc. bør kunne kreves innsyn i disse organers brevveksling med representantene og gruppene. Dette blir drøftet nærmere nedenfor.

Ifølge § 2 annet ledd gjelder reglene ikke for proposisjoner og meldinger, representantforslag, komitéinnstiller og andre dokumenter som tas inn i de trykte stortingsforhandlingene. Det følger av Grunnloven, sedvaner eller særskilte stortingsvedtak, jf. bl.a. Stortingets forretningsorden § 18 siste ledd, om slike dokumenter er offentlige og i tilfelle fra hvilket tidspunkt. Derimot gjelder reglene for spørsmål til medlemmer av regjeringen til skriftlig besvarelse, med svar. Reglene gjelder heller ikke for dokumenter hvor spørsmålet om offentlighet er løst ved bestemmelse i Stortingets forretningsorden eller ved særskilt vedtak av Stortinget.

Brev som et forvaltningsorgan har sendt til Stortinget eller har mottatt fra Stortinget, er offentlige hos forvaltningsorganet etter reglene i offentlighetsloven, hvis det ikke blir gjort unntak med hjemmel i loven.

Alle brev til eller fra Stortinget, slik "Stortinget" er definert i § 1 annet ledd, går inn under reglene om dokumentoffentlighet for Stortinget, uansett om Stortinget har mottatt brevet fra eller har sendt det til et forvaltningsorgan, en privatperson eller en organisasjon.

Hvert av de kollegiale organene innen Stortinget som reglene gjelder for, regnes som et eget organ, med den følge at korrespondanse mellom dem er offentlig, hvis ikke dokumentet unntas på grunn av sitt innhold, jf. § 4. Dette gjelder f.eks. korrespondanse mellom Presidentskapet og en komité eller en internasjonal delegasjon. Et unntak gjelder når et organ ber et annet organ om uttalelse, i så fall kan både brevet der det bes om uttalelse og uttalelsen unntas fra offentlighet.

Dokumenter som er utarbeidet av sekretariatet for et av de kollegiale organene, til bruk for organet, kan unntas fra offentlighet, jf. § 4. Et dokument som utveksles mellom en tilsatt i Stortingets administrasjon og administrasjonen eller Presidentskapet, kan unntas fra offentlighet.

Korrespondanse mellom Stortinget og Stortings organer (Riksrevisjonen, Sivilombudsmannen, Ombudsmannsnemnda for Forsvaret og sivile vernepliktige samt EOS-utvalget) er som hovedregel offentlig etter de samme regler som gjelder for korrespondanse med andre eksterne organer. Dokumenter som gjelder disse organers budsjett eller interne

administrasjon, kan unntas fra offentlighet, jf. § 3 første ledd. Også dokumenter som utveksles mellom Stortinget og et forvaltningsorgan og som gjelder budsjettet for Stortinget eller et av Stortings organer, kan unntas fra offentlighet, jf. § 3 annet ledd.

Opplysninger som er undergitt taushetsplikt i henhold til instruks for tilsatte i Stortingets administrasjon, er ikke offentlige, jf. § 7 i SDO. Ifølge instruksen har tilsatte i Stortingets administrasjon taushetsplikt om følgende:

- forhold av den art som er omhandlet i forvaltningsloven § 13 (noens personlige forhold eller tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår). Forvaltningsloven §§ 13a-13f gjelder tilsvarende så langt de passer,
- innholdet av dokumenter som er gradert i henhold til sikkerhetsloven eller beskyttelsesinstruksen,
- forhold som i henhold til Stortings forretningsorden skal holdes hemmelig,
- andre forhold, dersom det vil kunne være til betydelig skade for offentlige interesser at forholdet blir kjent for utedokkende.

Dokumenter påført gradering etter sikkerhetsloven eller beskyttelsesinstruksen skal i sin helhet unntas fra offentlighet. Ellers er det bare de deler av et dokument som inneholder taushetsbelagte opplysninger, som er unntatt fra offentlighet. De øvrige deler av dokumentet er offentlig, som hovedregel. Men hele dokumentet kan unntas dersom de delene av det som er igjen, gir et åpenbart misvisende bilde av innholdet, eller de unntatte opplysningene utgjør den vesentligste del av innholdet, jf. § 5 a i den tidligere offentlighetsloven. Taushetsplikt på området for § 13 i forvaltningsloven faller bort hvis den som har krav på taushet, samtykker. Når den som krever innsyn i et slikt dokument, ber om at spørsmålet om samtykke blir tatt opp med vedkommende som har krav på taushet, må innsynskravet forelegges for denne til uttalelse, med en passende frist. Svarer vedkommende ikke, regnes dette som nektelse av samtykke (§ 10 i den tidligere offentlighetsloven).

§ 10 i SDO fastsetter at Stortings direktør bestemmer hvilke stillingsinnehavere i administrasjonen som kan avgjøre anmodninger om dokumentinnsyn. Den som har fått avslag på en anmodning om innsyn, kan påklage avslaget til direktøren når avgjørelsen er truffet av en tjenestemann som er underordnet direktøren. Avgjørelser truffet av direktøren kan påklages til Presidentskapet.

I 2008 er det registrert i alt 139 anmodninger om innsyn i Stortings dokumenter, derav 79 som gjaldt

komiteenes dokumenter. 19 anmodninger ble avslått, derav ingen som gjaldt komitédokumenter.

GRUNNLOVEN § 100

Stortinget vedtok 30. september 2004 en ny § 100 i Grunnloven, der femte ledd har fått denne utforming: "Enhver har Ret til Indsyn i Statens og Kommunernes Akter og til at følge Forhandlingerne i Retsmøder og folkevalgte Organer. Det kan i Lov fastsættes Begrænsninger i denne Ret ud fra Hensyn til Personvern og af andre tungtveiende Grunde."

I Innst. S. nr. 270 (2003–2004) om grunnlovsforslaget, s. 59, gir kontroll- og konstitusjonskomiteen uttrykk for at prinsippet om dokumentoffentlighet skal omfatte Stortinget og Stortings organer. Når det gjelder formuleringen om at unntak fra offentlighetsprinsippet må vedtas ved "lov", viser komiteens flertall til at dagens offentlighetsbestemmelser for Stortinget og Stortings organer for en stor del er hjemlet i plenarvedtak, og legger til grunn at en ny grunnlovsbestemmelse ikke er til hinder for at disse kan videreføres. Det kan ikke sees at mindretallet i komiteen tar avstand fra denne uttalelsen. Til grunn for innstillingen ligger bl.a. St.meld. nr. 26 (2003–2004), der Justisdepartementet på s. 140 uttaler om denne problemstillingen at de hensyn som ligger bak lovskravet, er godt ivaretatt ved plenarbeslutningsformen.

Under henvisning til ovenstående går Presidentskapet inn for at reglene om dokumentoffentlighet for Stortinget fortsatt har form av plenarvedtak. Også for disse reglene gjelder kravet i Grunnloven § 100 om at unntak fra hovedregelen om rett til dokumentinnsyn må bygge på hensyn til personvern eller andre tungtveiende grunner.

DEN NYE OFFENTLEGLOVA

Den nye loven av 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemde (offentleglova) trådte i kraft 1. januar 2009. Det vises til forarbeidene i Ot.prp. nr. 102 (2004–2005), Ot.prp. nr. 9 (2005–2006) og Innst. O. nr. 41 (2005–2006). § 2 tredje ledd i den nye loven har en tilsvarende bestemmelser som den tidlige loven om at den ikke gjelder for Stortinget, Riksrevisjonen, Stortings ombudsman for forvaltningen og andre organer for Stortinget. Loven er gjengitt i vedlegg 2 til denne innstillingen.

Ot.prp. nr. 102 (2004–2005) omtaler hovedinnholdet i den nye loven slik at den utvider retten til innsyn i dokumenter i offentlig virksomhet. Den omfatter flere virksomheter enn tidligere lov. Den innebefatter videre en utvidelse av hva slags informa-

sjon det kan kreves innsyn i, og innsnevrer adgangen til å gjøre unntak fra innsyn.

ENDRINGER I REGLENE OM DOKUMENTOFFENTLIGHET FOR STORTINGET

Forholdet til den nye offentlighetsloven med forskrifter

Presidentskapet foreslår at reglene om dokumentoffentlighet for Stortinget fortsatt skal ha som utgangspunkt at bestemmelsene i loven om rett til innsyn i dokumenter i offentlig verksemde (offentleglova) skal gjelde tilsvarende for Stortinget, så langt de passer, jf. § 1. Det trengs imidlertid fortsatt noen presiseringer i reglene for Stortinget, og det foreslås enkelte unntak fra loven, på områder hvor det anses å være gode grunner for dette.

Forskrifter fastsatt av Kongen med hjemmel i den tidlige offentlighetsloven §§ 3 og 11 ble gjort direkte gjeldende for Stortinget så langt de passet, på samme måte som loven, jf. SDO § 1 første ledd, mens det i § 9 ble overlatt til Presidentskapet å gi bestemmelser tilsvarende forskrift fastsatt av Kongen med hjemmel i loven § 8 om betaling for kopier etc. Forskrift fastsatt med hjemmel i andre bestemmelser i offentlighetsloven gjaldt formelt ikke for Stortinget. Mange bestemmelser i den nye loven gir hjemmel til å gi regler ved forskrift. "Offentlegforskrifta" er gitt ved kgl.res. 17. oktober 2008 og trådte i kraft 1. januar 2009 (bortsett fra § 6 om journaler på Internett, som blir omtalt nedenfor). Forskriften er gjen-gitt i vedlegg 3 til denne innstilling. En del regler i denne forskriften er etter sitt innhold ikke aktuelle for Stortinget. Andre regler kan og bør gjelde også for Stortinget, helt eller delvis, det gjelder bl.a. § 4 om at det kan kreves betaling for innsyn i visse tilfelle, § 5 om enkelte unntak fra rett til kopi, § 6 om innholdet i journaler som blir lagt ut på Internett, § 9 om visse unntak fra rett til innsyn og § 10 om innsyn i graderte dokumenter.

Presidentskapet finner det i utgangspunktet mest hensiktsmessig at også forskriftene som gis med hjemmel i offentleglova skal gjelde tilsvarende for Stortinget, så langt de passer, på samme måte som loven. Særlig av hensyn til forskrifter som måtte bli gitt senere, foreslås likevel at Presidentskapet kan bestemme at visse forskritsregler ikke skal gjelde og eventuelt at andre regler skal gjelde i stedet, jf. SDO § 1 første ledd tredje punktum. Som følge av dette foreslås nåværende § 9 ikke videreført i det nye regelverket.

Noen bestemmelser i den nye loven gjelder bare for virksomheter som er omfattet av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EF) om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor. Dette gjelder forbud mot forskjellsbehandling, forbud mot avtaler

om enerett og unntak fra dette forbudet, offentliggjøring av eventuelle standardlisenser for bruk av informasjon fra det offentlige, bestemmelser om hvor høy pris som kan kreves ved utlevering av informasjon, at retten til kopi gjelder alle eksisterende språkversjoner og formater, og at det skal opplyses hvem som er rettighetshaver når det blir gitt tilgang til informasjon som det knytter seg immaterielle rettigheter til. For å gjennomføre direktivet trengs noen lovendringer, og direktivet er i hovedsak gjennomført ved den nye offentlighetsloven. Derfor er det fastsatt i loven § 2 siste ledd at reglene i loven som er gitt for å gjennomføre direktivet, skal ha et videre virkeområde enn de andre reglene i loven, ved at de skal gjelde i alle tilfelle der virksomheter som er omfattet av direktivet, gir ut informasjon, selv om virksomheten ikke er omfattet av de andre reglene i loven. Direktivet gjelder for dokumenter som offentlige myndigheter er i besittelse av. Det er lagt til grunn at Stortinget er omfattet av direktivet, derfor gjelder disse bestemmelser i offentleglova direkte for Stortinget i kraft av loven § 2 siste ledd.

Terminologi

Tittelen på den tidligere loven var "lov om offentlighet i forvaltningen". Tittelen på den nye loven er "lov om rett til innsyn i dokument i offentleg verksamhet". Den tidligere loven uttrykte det slik at dokumenter er offentlige eller kan unntas fra offentlighet. Den nye loven uttrykker det tilsvarende slik at dokumenter er åpne for innsyn eller kan unntas fra innsyn. Tilsvarende endringer i terminologien foreslås i Stortings regler, og tittelen på reglene foreslås endret til "Regler om rett til innsyn i Stortings dokumenter".

Dokumenter som utveksles mellom stortingsrepresentantene/gruppene og Presidentskapet/administrasjonen

Ifølge § 2 første ledd gjelder SDO nå som nevnt ikke for stortingsrepresentantene, gruppene og gruppesekretariatene, og heller ikke for dokumenter som utveksles mellom disse og stortingsorganer som er nevnt i § 1. Offentleglova gjelder "innsyn i dokument i offentleg verksamhet". Reglene for Stortinget kan fortsatt ikke gi rett til innsyn hos stortingsrepresentantene, gruppene og gruppesekretariatene.

Spørsmålet om det hos Stortings administrasjon, presidentskap etc. bør kunne kreves innsyn i brevveksling med representantene og gruppene, er drøftet på s. 10–11 i Innst. S. nr. 234 (1999–2000). Der er det gitt følgende eksempler på dokumenter som utveksles mellom representantene og Stortings administrasjon eller et kollegialt organ som administrasjonen er sekretariat for: Søknad om permisjon, reiseregning m/vedlegg, telefonregning, søknad om dekning av spesielle utgifter i forbindelse med reise,

telefon etc., søknad om bruk av egen bil mot refusjon etter km-godtgjørelse, regning for pårørendes besøksreise, krav om etterlønn ut over en måned for representant som etter nyvalg ikke fortsetter på Stortinget, søknad om forskudd på lønn, søknad om tildeiling av stortingsleilighet, korrespondanse vedrørende en tildelt leilighet, korrespondanse om forsikringstilfelle under den kollektive forsikringsordningen, krav om erstatning på områder hvor Stortinget er selvassurandør, søknad om tildeiling av barnehageplass, søknad om dekning av utgifter til eksterne kurs. (Enkelte av disse eksemplene er ikke lenger aktuelle, og nye er kommet til.)

Det er påpekt i innstillingen at dersom det som hovedregel skal gjelde offentlighet for dokumenter som utveksles mellom stortingsrepresentantene/gruppene og Stortings administrasjon, vil det også på dette området gjelde unntak for opplysninger som er undergitt taushetsplikt. Som nevnt, har tilsatte i Stortings administrasjon taushetsplikt bl.a. for "noens personlige forhold", og dette unntaket er aktuelt for en del opplysninger i dokumenter som utveksles mellom representantene og administrasjonen. Vurderingen av hvilke opplysninger som er undergitt taushetsplikt, kan i mange tilfelle bli vanskelig fordi kriteriet "noens personlige forhold" er sterkt skjønnspreget. I forarbeidene til § 13 i forvaltningsloven er det bl.a. uttalt at dette uttrykket omfatter opplysninger som etter sin art er følsomme og som kan bidra til å utlevere eller skade vedkommende person hvis de blir kjent av andre. Det er ikke anledning til å gi innsyn i opplysninger som er undergitt taushetsplikt.

Under hensyn til at det inntil da vanligvis ikke hadde blitt praktisert offentlighet for denne type dokumenter, og at det vil gjelde betydelige unntak fra en eventuell hovedregel om offentlighet, ble det vedtatt at reglene om offentlighet for Stortinget ikke skal gjelde for dokumenter som utveksles mellom representantene/gruppene og Stortings presidentskap etc. Gruppene ble sidestilt med representantene fordi det kan være noe tilfeldig om et brev går fra/til en representant eller fra/til gruppen på vegne av representanten.

Det forhold at et dokument faller utenfor SDO innebærer ikke et forbud mot å gi innsyn i dokumentet. Men innsyn kan ikke gis i taushetsbelagte opplysninger. I noen tilfelle har det vært gitt innsyn i dokumenter som utveksles mellom representantene/gruppene og Stortings presidentskap/administrasjon:

- Det er gitt innsyn i enslydende skriv til *alle* representantene eller gruppene.
- Presidentskapet besluttet 29. november 2001 at reglene om dokumentoffentlighet for Stortinget gis anvendelse for representantenes reiseregninger. Unntak gjelder for opplysninger som er

undergitt taushetsplikt. Vedtaket omfatter også bilagene til reiseregningene, bortsett fra utgifter som Stortinget ikke refunderer. Noe av bakgrunnen for vedtaket var at det i praksis var lagt til grunn at regjeringsmedlemmers og forvaltnings-tjenestemenns reiseregninger er offentlige etter offentlighetsloven, som hovedregel. Det ble antatt at slike reiseregninger ikke kunne unntas fra offentlighet med hjemmel i den tidligere lovens § 5 om forvaltningens interne dokumenter.

- Stortingets lønnskommisjon ba i 2006 Presidentskapet fremskaffe en oversikt over hvilke ytelsjer representantene mottar fra de tilskudd Stortinget har bevilget til partigruppene, og hvilke av disse som er innberetningspliktige i forhold til skattemyndighetene. Presidentskapet oversendte brevet til stortingsgruppene med anmodning om bistand. Gruppenes brev til Presidentskapet med svar på spørsmålene ble besluttet gjort offentlig.
- I retningslinjene for bruk av tilskudd fra Stortinget til stortingsgruppene, som ble vedtatt av Stortinget 9. oktober 2006, er det bestemt i § 7 at gruppene skal føre regnskap og sende årlig regnskapsrapport til Presidentskapet. Regnskapene skal revideres av en statsautorisert revisor oppnevnt av Presidentskapet, og revisjonsberetningen for hvert grupperegnskap skal framlegges for Presidentskapet. Regnskapsrapportene og revisjonsberetningene gjøres offentlig tilgjengelige når de fremmes for Presidentskapet, heter det i § 7 siste ledd i retningslinjene.

I denne sammenheng nevnes også at Presidentskapet 9. oktober 2008 besluttet at fra 1. januar 2009 skal det praktiseres meroffentlighet omkring Stortings dekning av representantenes samlede utgifter til mobil- og andre telekommunikasjonstjenester. Vedtaket gjelder ikke de enkelte telefonregningene, men sluttsummen for den enkelte representant. Vedtaket går ut på å gi innsyn i visse dokumenter som administrasjonen har utarbeidet for sin interne saksforbereidelse, og som derfor kan unntas fra offentlighet, jf. § 14 i den nye loven, men som er undergitt regelen om merinnsyn. Presidentskapet la til grunn at disse opplysningene ikke er undergitt taushetsplikt.

Den nye offentleglova har opprettholdt reglene som er omtalt foran bl.a. om foreleggelse etter anmodning for den som har krav på taushet, og om at de deler av dokumentet som ikke inneholder taushetsbelagte opplysninger, som hovedregel er offentlig, jf. §§ 12 og 13. Dessuten er tilføyd en ny regel om at det kan gjøres unntak fra offentlighet også for resten av dokumentet dersom det vil være urimelig arbeidskrevende for organet å skille ut disse delene.

Presidentskapet har kommet til at dokumenter som utveksles mellom representantene/gruppene og Presidentskapet/Stortings administrasjon, bør omfattes av reglene om innsyn i Stortings dokumenter. Den nå gjeldende unntaksregelen går lenger enn det er grunn til ut fra hensynet til personvern. Videre legger Presidentskapet vekt på at det er betydelig offentlig interesse for innsyn i en del av disse dokumentene og opplysningene, og at det i praksis er gitt innsyn i flere tilfelle. Fortsatt vil det i en del av disse dokumentene være opplysninger om enkeltpersoners personlige forhold som er undergitt taushetsplikt. Etter Presidentskapets oppfatning kan og bør dette vurderes når det blir bedt om innsyn. Presidentskapet foreslår derfor at unntaksregelen for disse dokumentene blir tatt ut av § 2. Dermed vil de generelle reglene i SDO og offentleglova gjelde også for disse dokumentene. Regelen som blir stående igjen i § 2 første ledd om at SDO ikke gjelder for representantene og gruppene, innebærer at det ikke kan kreves innsyn hos disse.

Dokumenter som tas inn i de trykte stortingsforhandlingene

Som omtalt ovenfor, gjelder SDO ikke for proposisjoner, meldinger, representantforslag, komitéinnstiller og andre dokumenter som tas inn i de trykte stortingsforhandlingene – bortsett fra spørsmål til medlemmer av regjeringen til skriftlig besvarelse, med svar. Reglene gjelder heller ikke for dokumenter hvor spørsmålet om dokumentoffentlighet er løst ved bestemmelser i forretningsordenen eller ved særskilt vedtak av Stortinget.

Den sistnevnte bestemmelsen foreslås opprettet holdt, men den først omtalte foreslås ikke videreført. Bestemmelsen må anses som unødvendig fordi det følger av Grunnloven, forretningsordenen, sedvaner eller særskilte stortingsvedtak om slike dokumenter er offentlige og i tilfelle fra hvilket tidspunkt.

Korrespondanse mellom Stortinget og Stortingsorganer

Presidentskapet foreslår reglene på dette området opprettholdt.

I praksis er det også blitt reist spørsmål om innsyn i korrespondanse mellom Stortinget og stortingsoppnevnte granskingskommisjoner eller utredningsutvalg. Presidentskapet foreslår at slike organer blir omfattet av de samme reglene som de andre Stortings organer. § 3 foreslås omformulert, bl.a. foreslås "Stortings eksterne organer" innført som fellesbetegnelse på disse organene.

Dokumenter som også finnes hos et forvaltningsorgan. Dokumenter som et forvaltningsorgan har påført påtegning om at det er unntatt fra offentlighet

§ 29 i den nye loven bestemmer at et organ som mottar et innsynskrav, skal vurdere kravet konkret og selvstendig. Dette fulgte også av den tidligere loven, og innebærer at et organ som mottar et krav om innsyn, ikke har rett til å avvise kravet med den begrunnelse at dokumentet er utarbeidet av et annet organ eller at et annet organ er nærmere til å vurdere kravet. Organet kan heller ikke automatisk legge til grunn påskrift gjort av avsenderorganet, men må vurdere kravet selvstendig.

De gjeldende reglene for Stortinget har andre regler enn dette på to områder. § 2 tredje ledd fastsetter at SDO ikke gjelder for dokumenter som i original eller kopi også finnes hos et forvaltningsorgan, bortsett fra brev til eller fra Stortinget. I innstillingen s. 8 er dette begrunnet med at Stortinget får oversendt kopi av mange brev som er adressert til eller sendt fra et forvaltningsorgan, og at det ikke vil være hensiktsmessig om de som ønsker innsyn i forvaltningens saksdokumenter, kan velge å rette krav om innsyn til Stortinget, i stedet for å rette det til forvaltningsorganet. Men brev til eller fra Stortinget går som nevnt inn under SDO. At reglene ikke gjelder, innebærer ikke forbud mot at det kan gis innsyn i slike dokumenter, og i noen tilfelle har det vært gitt innsyn, når det har vært åpenbart at dokumentet er offentlig etter loven.

§ 6 i SDO fastsetter at når et forvaltningsorgan har påført et dokument påtegning om at det er unntatt fra offentlighet etter offentlighetsloven, kan det i Stortinget uten videre unntas fra offentlighet. Regelen er begrunnet med at det ikke vil være rimelig at et dokument som forvaltningen har unntatt fra offentlighet, skal kunne kreves utlevert fra Stortinget, og at det heller ikke kan være nødvendig at det i Stortinget foretas en ny vurdering av spørsmålet om offentlighet når forvaltningen allerede har tatt stilling til det. Men Stortinget vil ha anledning til å foreta en selvstendig vurdering av spørsmålet.

På begge disse punkter finner Presidentskapet at særreglene for Stortinget er godt begrunnet og at de bør opprettholdes, i henholdsvis § 2 tredje ledd og § 6. Begrepet "forvaltningsorgan" er brukt i gjeldende regler fordi den tidligere offentlighetsloven gjaldt for forvaltningsorganer. Virkeområdet for den nye offentleglova er utvidet til også å omfatte en del selvstendige rettssubjekter, se § 2 i loven. Derfor foreslås at begrepet "forvaltningsorgan" i de to omtalte bestemmelsene i SDO endres til "organ som offentleglova gjelder for".

Unntak fra innsyn for opplysninger av bestemt innhold

Bestemmelsen om unntak for innsyn i opplysninger som er undergitt taushetsplikt i henhold til instruks for tilsatte i Stortingets administrasjon, opprettholdes i § 7, jf. offentleglova § 13.

Den nye offentleglova har i §§ 17–26 bestemmelser om adgang til å unnta opplysninger av bestemt innhold fra innsyn. Dette gjelder bl.a. hvor unntak anses påkrevd av hensyn til Norges utenrikspolitiske interesser, det offentliges forhandlingsposisjon, gjennomføring av kontroll- og reguleringstiltak mv. Dessuten kan det gjøres unntak for en del dokumenter i tilsettingssaker. Gjennom henvisningen i SDO § 1 vil disse bestemmelsene gjelde tilsvarende for Stortinget.

Møteprotokoller

§ 5 i SDO bestemmer at møteprotokoll for de kollegiale organene som er omhandlet i § 4 annet punktum, ikke er offentlig. Dette gjelder stortingskomiteene, Presidentskapet, Stortingets internasjonale delegasjoner og andre kollegiale organer som har sekretariat i Stortingets administrasjon. Fordi disse organene holder sine møter for lukkede dører (unntatt åpne høringer i komiteene), har møteprotokollene vært ansett som fortrolige og har ikke vært tilgjengelige for innsyn fra utenforstående. I § 8 i SDO er det bestemt at det heller ikke skal vurderes meroffentlighet for disse møteprotokollene, men Presidentskapet kan samtykke i innsyn. I enkelte tilfelle har Presidentskapet etter søknad gitt forskere innsyn i komiteers møteprotokoller. Det ble funnet behov for særreglene i SDO fordi offentlighetsloven ikke ble antatt å gi tilstrekkelig hjemmel for unntak fra innsyn.

Praksis med hensyn til innsyn i komitéprotokollene er blitt myket opp i de senere år. I april 2004 imøtekomm Presidentskapet anmodninger fra journalister om innsyn i alle fagkomiteers møteprotokoller for så vidt gjaldt tilstedevarende eller fraværende medlemmer i komitemøtene i samlingen 2003–2004. I november 2008 imøtekomm Presidentskapet en tilsvarende anmodning fra en journalist om å få opplyst hvert komitémedlems "oppmøtefrekvens" i 2008.

SDO gjelder ikke for protokoller og referater fra møter i den utvidede utenrikskomité og Europautvalget fordi det her gjelder spesielle regler i henhold til FO og stortingsvedtak. Stortinget vedtok 20. juni 1996, jf. Innst. S. nr. 295 (1995–1996), bl.a. at protokoller og referater fra møter i den utvidede utenrikskomite skal vurderes for avgradering etter 30 år. Når referatet inneholder redegjørelse av medlem av regeringen, skal det innhentes uttalelse om avgraderingsspørsmålet fra vedkommende departement. Utvalget til å gjennomgå saker behandlet for lukkede dører, legger fram tilråding for Presidentskapet, som

kan ta beslutning om avgradering. Det er ikke gitt regler om åpning for innsyn etter en viss tid i andre komiteers og andre organers møteprotokoller.

Presidentskapet har gitt følgende retningslinjer for føring av komiteenes møteprotokoller i skriv av 19. mai 2004 til komiteene:

"Protokollen for hvert møte skal inneholde opplysninger om:

- hvilke komitemedlemmer som er til stede,
- hvem som leder møtet,
- hvilke saker som behandles,
- hvilke organisasjoner/institusjoner/personer som er til stede ved høringer,
- alle beslutninger som blir tatt av komiteen,
- forslag som blir fremsatt for avstemning i komiteen, med navn på forslagsstiller og hva forslaget går ut på. I tilfelle dissens ved avstemning protokolleres stemmetallene, men ikke hvordan den enkelte stemte.

Et eller flere medlemmer som tilhørte mindretallet ved en avstemming, kan under møtet kreve tatt inn en kort protokolltilførsel som begrunnelse for sin stemmegivning. Et eller flere medlemmer som tilhørte flertallet ved samme avstemming, kan kreve tatt inn en kort protokolltilførsel som svar på en protokolltilførsel fra et mindretall.

Protokollen skal ikke gjengi uttalelser som er gitt av et medlem under møtet."

Presidentskapet viser til de omtalte tilfellene hvor det er samtykket i innsyn i komitéprotokollenes opplysninger om tilstedeværende/fraværende medlemmer. Videre vises til vedtaket fra 1996 om at den utvidede utenrikskomités protokoller og referater skal vurderes for avgradering etter 30 år. Presidentskapet finner at det ikke lenger er grunn til å kreve samtykke av Presidentskapet i det enkelte tilfelle som vilkår for innsyn i møteprotokollene for Stortingets komiteer og andre kollegiale organer. Når det gjelder komitéprotokollene, vil det etter Presidentskapets oppfatning i alminnelighet ikke være betenklig å gi innsyn, jf. retningslinjene ovenfor om innholdet i protokollene. Generelt kan det være større betenkigheter med hensyn til å gi innsyn i møteprotokollene til Presidentskapet og de andre organene. Presidentskapet foreslår § 5 endret slik at møteprotokollene for Stortingets kollegiale organer kan unntas fra innsyn, dette innebærer at merinnsyn skal vurderes konkret. I enkelte tilfelle kan en protokoll inneholde opplysninger som er undergitt taushetsplikt.

Merinnsyn

§ 8 i SDO bestemmer at selv om et dokument kan unntas fra offentlighet, skal det vurderes om det likevel bør kunne gjøres kjent helt eller delvis. Dette gjelder ikke dokument som er omhandlet i § 5, dvs. visse organers møteprotokoller, men som nevnt kan Presi-

dentskapet samtykke i innsyn i disse. Hovedregelen var i samsvar med den tilsvarende i offentlighetsloven § 2 tredje ledd. Bestemmelsen om merinnsyn i den nye offentleglova § 11 har fått en tilføyelse om at organet bør gi innsyn dersom hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak. Reglene om merinnsyn gjelder ikke for opplysninger som er undergitt taushetsplikt.

Som følge av forslaget som er omtalt ovenfor om at de vanlige reglene om merinnsyn skal gjelde for møteprotokollene for Stortingets kollegiale organer, er det ikke nødvendig å opprettholde særregelen om merinnsyn i SDO § 8, og denne foreslås derfor ikke videreført. Dermed vil § 11 i offentleglova gjelde fullt ut.

Journal

Den tidligere offentlighetsloven bestemte at journal og lignende register er offentlig, og at forvalningsorganene skal føre journal etter bestemmelserne i arkivloven med forskrifter. Tilsvarende bestemmelser er tatt inn i den nye loven §§ 3 og 10. Nærmere regler om journalføring er gitt i arkivforskriften av 11. desember 1998, som er gitt med hjemmel i arkivloven av 4. desember 1992 nr. 126. Etter § 2-6 i arkivforskriften har organet plikt til å registrere i journalen alle inngående og utgående saksdokumenter som er gjenstand for saksbehandling og har verdi som dokumentasjon. Organinterne dokumenter registreres i journalen så langt organet finner det tjenlig, men visse organinterne dokumenter skal alltid journalføres. Etter § 2-7 i arkivforskriften skal innføring i journalen skje på en måte som gjør det mulig å identifisere dokumentet, så langt dette kan gjøres uten å røre opplysninger som er undergitt taushetsplikt eller som ellers kan unntas fra offentlig innsyn. Et det ikke mulig å registrere et dokument uten å røre opplysninger som er undergitt taushetsplikt etc., kan det nyttes nøytrale kjennetegn, uttelser eller overstrykking på den kopi eller utskrift av journalen som allmennheten kan kreve innsyn i.

Forvaltningen har hittil ikke hatt plikt til å gjøre journaler elektronisk tilgjengelige, f.eks. på Internett, men de elektroniske postjournalene i departementene og en del underliggende organer har i noen år vært tilgjengelige på Internett for presse- og andre mediereaksjoner. Etter offentleglova § 10 annet ledd kan Kongen gi forskrift om at organ som fører elektronisk journal, skal gjøre den allment tilgjengelig på Internett. Offentlegforskrifta fastsetter i § 6 at en del nærmere bestemte forvalningsorganer som fører elektronisk journal, skal gjøre journalen tilgjengelig for allmennheten på Internett. Dette omfatter bl.a. alle departementene. Forskriften har også bestemmelser om innholdet i journaler som blir gjort tilgjengelige på Internett. § 6 om "Offentlig elektronisk postjour-

nal" er ikke satt i verk fra 1. januar 2009 fordi de tekniske løsningene må ferdigutvikles og nye rutiner må på plass. Justisdepartementet har opplyst at problemer som kan oppstå med hensyn til personvern og fare for bygging av personprofiler når journaler blir gjort allment tilgjengelige på Internett, blir avhjulpet gjennom at det blir innført visse begrensninger i søkemulighetene for de journaler som er omfattet av den obligatoriske ordningen. Departementet opplyser at § 6 vil tre i kraft i løpet av 2009.

Organ som er omfattet av offentleglova kan også gjøre saksdokumenter allment tilgjengelige på Internett (med unntak for opplysninger som er underlagt taushetsplikt mv.), jf. loven § 10 tredje ledd. Nærmore bestemmelser om dette er gitt i forskriften § 7.

Arkivforskriften gjelder ikke for Stortinget, men Stortingets administrasjon fører elektronisk journal, og reglene i arkivforskriften blir fulgt. Journalen er offentlig tilgjengelig på papir i Stortinget. Administrasjonen arbeider med sikte på at Stortingets elektroniske journal skal gjøres offentlig tilgjengelig på Internett i løpet av 2009. For tiden er det ikke aktuelt å gjøre Stortingets saksdokumenter offentlig tilgjengelige på Internett.

Etter Presidentskapets oppfatning bør de regler som vil gjelde for bl.a. departementene om offentlig elektronisk postjournal, gjelde tilsvarende for Stortinget. Bestemmelsen i offentleglova § 10 første ledd om at det skal føres journal etter reglene i arkivloven med forskrifter, vil gjelde for Stortinget gjennom henvisningen til offentleglova i SDO § 1. Det foreslås tatt inn en bestemmelse i § 8 om at Stortingets elektroniske journal skal gjøres tilgjengelig for allmennheten på Internett i samsvar med § 6 i offentlegforskrifta. § 8 i SDO foreslås satt i kraft samtidig med § 6 i forskriften.

Identifisering av innsynskravet

I samsvar med den tidligere offentlighetsloven § 2 fastsetter SDO i § 1 at retten til innsyn gjelder "dokumenter i en bestemt sak". Den nye loven har i § 28 opprettholdt som hovedregel at innsynskravet må gjelde en bestemt sak, men det er tilføyd at det i rimelig utstrekning kan kreves innsyn i saker av en bestemt art. Som begrunnelse er vist til at det på bakgrunn av den teknologiske utviklingen i mange tilfelle ikke vil være særlig arbeidskrevende eller vanskelig å etterkomme et innsynskrav som gjelder flere saker av en bestemt art. Dersom det vil være urimelig arbeidskrevende å etterkomme et slikt krav, vil det være anledning til å avslå kravet.

Presidentskapet tilrår at Stortingets regler ikke gjør unntak fra offentleglova på dette punkt.

Innsyn i sammenstilling fra databaser

Den nye loven har i § 9 fått en innholdsmessig sett ny bestemmelse som innebærer at alle kan kreve at organet lager en sammenstilling av opplysninger som er elektronisk lagret i databasene til organet, dersom sammenstillingen kan gjøres med enkle fremgangsmåter. Det kan kreves innsyn i en slik sammenstilling, dersom den ikke inneholder opplysninger som unntas etter andre regler i loven. Hensynet til den arbeidsbyrde organet vil bli påført, vil være avgjørende for om et krav om å lage en sammenstilling må etterkommes. Dersom det blir bedt om at det lages en sammenstilling av opplysninger som det allerede i utgangspunktet skal eller kan gjøres unntak fra innsyn i, vil organet ikke ha plikt til å gjennomføre sammenstillingen dersom det ikke er aktuelt å utøve merinnsyn helt eller delvis.

Etter Presidentskapets oppfatning bør denne paragrafen gjelde også for Stortinget.

Tidspunkt for rett til innsyn

SDO fastsetter i § 1 at retten til innsyn oppstår "når dokumentet er kommet inn til eller sendt fra Stortinget". Dette var i samsvar med § 3 i den tidligere loven. For øvrig gjaldt regelen i loven § 3 om at dersom behandlingen av en sak blir avsluttet uten at dokument blir sendt ut, blir saksdokumentene offentlige når saken er ferdig behandlet. Disse reglene blir i hovedsak videreført i den nye loven § 4, men når en sak blir avsluttet uten at noe dokument blir sendt ut av organet, blir dokumentet omfattet av innsynsretten allerede når det er ferdigstilt. (Dokument som er utarbeidet til bruk for den interne saksforberedelsen i organet, kan likevel unntas etter § 14 i den nye loven.)

Den tidligere offentlighetsloven ga en meget begrenset adgang til å bestemme at det i en sak skulle gjelde offentlighet fra et senere tidspunkt i saksforberedelsen. Vilkårene var at dokumentene som foreligger antas å gi et direkte misvisende bilde av saken, og at offentlighet derfor kan skade åpenbare samfunnsmessige eller private interesser. Regelen ble gjort tilsvarende gjeldende for Stortinget. Den nye loven viderefører i § 5 de tidligere reglene, men det er tilføyd en ny regel om at innsyn kan utsettes inntil dokumentet har kommet fram til den det vedkommer, eller inntil hendelsen der det som skal offentliggjøres har funnet sted, i begge tilfelle dersom vesentlige private eller offentlige hensyn tilsier det.

Presidentskapet tilrår at reglene i offentleglova skal gjelde tilsvarende for Stortinget også på disse punkter. Formuleringen av innledningen i § 1 foreslås endret i samsvar med ordlyden i loven § 3.

Hovedregel om gratis innsyn

Etter tidligere lov kunne forvaltningen ikke kreve betaling for kopier mv. som ble gitt for å imøtekomme innsynsretten, uten at betaling hadde hjemmel i forskrift. Det ble gitt få forskrifter om betaling. I henhold til SDO § 9 kan Stortingets presidentskap gi bestemmelser tilsvarende slike forskrifter, men det er ikke gitt slike bestemmelser. Den nye loven § 8 opprettholder regelen om at betaling bare kan kreves dersom det har hjemmel i forskrift. § 4 i forskriften gir adgang til å ta betaling for innsyn i visse tilfelle.

Etter Presidentskapets oppfatning bør hovedregelen om gratis innsyn fortsatt gjelde også for Stortingets dokumenter. Reglene i forskriften foreslås gjort tilsvarende gjeldende for Stortinget gjennom henvisningen i SDO § 1.

Iverksettelse

De nye reglene foreslås satt i kraft 1. april 2009, unntatt § 8 om elektronisk journal på Internett, jf. ovenfor.

PRESIDENTSKAPETS TILRÅDING

Presidentskapet viser til ovenstående og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Regler om rett til innsyn i Stortingets dokumenter

§ 1

Alle kan hos Stortinget kreve innsyn i Stortingets saksdokumenter, journaler og lignende registre, der som ikke annet følger av disse regler. Bestemmelsene i lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemde (offentleglova) gjelder tilsvarende, så langt de passer, med de presiseringer og unntak som følger av disse regler. Det samme gjelder forskrift gitt med hjemmel i offentleglova, hvis ikke Stortingets presidentskap beslutter noe annet.

Begrepet «Stortinget» i disse regler omfatter – foruten Stortinget som kollegialt organ – Lagtinget, Odelstinget, stortingskomiteene, Presidentskapet, Stortingets internasjonale delegasjoner, andre kollegiale organer som har sekretariat i Stortingets administrasjon, og Stortingets administrasjon.

§ 2

Disse regler gjelder ikke for stortingsrepresentantene, stortingsgruppene og gruppesekretariatene.

Videre gjelder reglene ikke for dokumenter hvor spørsmålet om innsyn er løst ved bestemmelse i Stor-

tingets forretningsorden eller ved særskilt vedtak av Stortinget.

Reglene gjelder heller ikke for dokumenter som i original eller kopi også finnes hos et organ som offentleglova gjelder for, bortsett fra brev til eller fra Stortinget.

§ 3

Dokumenter som utveksles mellom Stortinget og Stortingets eksterne organer, og som gjelder et av de eksterne organers budsjett eller interne administrasjon, kan unntas fra innsyn. Stortingets eksterne organer er i denne sammenheng: Riksrevisjonen, Stortingets ombudsmann for forvaltningen, Ombudsmannsnemnda for Forsvaret, Ombudsmannsnemnda for sivile vernepliktige, Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvånings- og sikkerhetstjeneste og stortingsoppnevnte granskingskommisjoner og utredningsutvalg.

Dokumenter som utveksles mellom Stortinget og et forvaltningsorgan, og som gjelder budsjettet for Stortinget eller et av de andre organene som er nevnt i første ledd, kan også unntas fra innsyn.

§ 4

Dokumenter som utveksles mellom to organer som nevnt i § 1 annet ledd, er som hovedregel åpne for innsyn. Dokumenter som er utarbeidet av sekretariatet for en stortingskomité, Stortingets presidentskap, en av Stortingets internasjonale delegasjoner eller et annet kollegialt organ som har sekretariat i Stortingets administrasjon, til bruk for organet, kan unntas fra innsyn. Dersom et organ ber et annet organ om uttalelse, kan både brevet der det bes om uttalelse og uttalelsen unntas fra innsyn. Et dokument som utveksles mellom Stortingets presidentskap eller Stortingets administrasjon og en tilsatt i administrasjonen, kan unntas fra innsyn.

§ 5

Møteprotokoll for de kollegiale organer som er omhandlet i § 4 annet punktum, kan unntas fra innsyn.

§ 6

Har et organ som offentleglova gjelder for, påført et dokument påtegning om at det er unntatt fra innsyn etter offentleglova, kan det i Stortinget uten videre unntas fra innsyn.

§ 7

Opplysninger som er undergitt taushetsplikt i henhold til instruks for tilsatte i Stortingets administrasjon, er unntatt fra innsyn.

§ 8

Stortingets elektroniske journal skal gjøres tilgjengelig for allmennheten på Internett i samsvar med § 6 i offentlegforskrifta av 17. oktober 2008.

§ 9

Stortingets direktør bestemmer hvilke stellingsinnehavere i administrasjonen som kan avgjøre anmodninger om dokumentinnsyn. Den som har fått avslag på en anmodning om innsyn, kan påklage avslaget til direktøren når avgjørelsen er truffet av en tjenestemann som er underordnet direktøren. Avgjø-

relser truffet av direktøren kan påklages til President-skapet.

II*Ikrafttreden mv.*

Disse regler trer i kraft den 1. april 2009, bortsett fra § 8, som trer i kraft samtidig med § 6 i offentlegforskrifta.

Fra det tidspunkt reglene trer i kraft, oppheves Regler om dokumentoffentlighet for Stortinget, vedtatt av Stortinget 14. juni 2000.

Med virkning fra 1. oktober 2009 skal "Lagtinget, Odelstinget," utgå av § 1 annet ledd.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 26. februar 2009

Thorbjørn Jagland

Berit Brørby

Carl I. Hagen

Ola T. Lånke

Inge Lønning

Olav Gunnar Ballo

Vedlegg 1

Regler om dokumentoffentlighet for Stortinget. Vedtatt av Stortinget 14. juni 2000

§ 1.

Enhver kan hos Stortinget kreve å få gjøre seg kjent med det offentlige innholdet av dokumenter i en bestemt sak, når dokumentet er kommet inn til eller sendt fra Stortinget. Bestemmelsene i lov av 19. juni 1970 nr 69 om offentlighet i forvaltningen gjelder tilsvarende, så langt de passer, med de presiseringer og unntak som følger av disse regler. Det samme gjelder forskrifter gitt med hjemmel i offentlighetsloven § 3 og § 11.

Begrepet "Stortinget" i disse regler omfatter - uten Stortinget som kollegialt organ - Lagtinget, Odelstinget, stortingskomiteene, Stortingets presidentskap, Stortingets internasjonale delegasjoner, andre kollegiale organer som har sekretariat i Stortings administrasjon, og Stortings administrasjon.

§ 2.

Disse regler gjelder ikke for stortingsrepresentantene, stortingsgruppene og gruppeselekariatene, og heller ikke for dokumenter som utveksles mellom disse og organer som nevnt i § 1 annet ledd.

Videre gjelder reglene ikke for kongelige proposisjoner og meldinger, private forslag, komitéinnstiller og andre dokumenter som tas inn i de trykte Stortingsforhandlingene - bortsett fra spørsmål til medlemmer av regjeringen til skriftlig besvarelse, med svar - og for dokumenter hvor spørsmålet om dokumentoffentlighet er løst ved bestemmelse i Stortings forretningsorden eller ved særskilt vedtak av Stortinget.

Reglene gjelder heller ikke for dokumenter som i original eller kopi også finnes hos et forvaltningsorgan, bortsett fra brev til eller fra Stortinget.

§ 3.

Dokumenter som utveksles mellom Stortinget og Riksrevisjonen, Stortings ombudsmann for forvaltningen, Ombudsmannsnemnda for Forsvaret, Ombudsmannsnemnda for sivile vernepliktige eller Stortings kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste, og som gjelder et av de sistnevnte organers budsjett eller interne administrasjon, kan unntas fra offentlighet.

Dokumenter som utveksles mellom Stortinget og et forvaltningsorgan, og som gjelder budsjettet for Stortinget eller et av de andre organer som er nevnt i første ledd, kan også unntas fra offentlighet.

§ 4.

Dokumenter som utveksles mellom to organer som nevnt i § 1 annet ledd, er som hovedregel offentlige. Dokumenter som er utarbeidet av sekretariatet for en stortingskomité, Stortings presidentskap, en av Stortings internasjonale delegasjoner eller et annet kollegialt organ som har sekretariat i Stortings administrasjon, til bruk for organet, kan unntas fra offentlighet. Dersom et organ ber et annet organ om uttalelse, kan både brevet der det bes om uttalelse og uttalelsen unntas fra offentlighet. Et dokument som utveksles mellom Stortings presidentskap eller Stortings administrasjon og en tilsatt i administrasjonen, kan unntas fra offentlighet.

§ 5.

Møteprotokoll for de kollegiale organer som er omhandlet i § 4 annet punktum, er ikke offentlig.

§ 6.

Har et forvaltningsorgan påført et dokument påtegning om at det er unntatt fra offentlighet etter offentlighetsloven, kan det i Stortinget uten videre unntas fra offentlighet.

§ 7.

Opplysninger som er undergitt taushetsplikt i henhold til instruks for tilsatte i Stortings administrasjon, er ikke offentlige.

§ 8.

Selv om et dokument kan unntas fra offentlighet, skal det vurderes om det likevel bør kunne gjøres kjent helt eller delvis. Dette gjelder ikke dokument som er omhandlet i § 5. Presidentskapet kan likevel samtykke i innsyn i slike dokumenter.

§ 9.

Stortings presidentskap kan gi bestemmelser tilsvarende forskrifter som Kongen kan gi etter § 8 i offentlighetsloven.

§ 10.

Stortings direktør bestemmer hvilke stilingsinnehavere i administrasjonen som kan avgjøre anmodninger om dokumentinnsyn. Den som har fått

avslag på en anmodning om innsyn, kan påklage avslaget til direktøren når avgjørelsen er truffet av en tjenestemann som er underordnet direktøren. Avgjørelser truffet av direktøren kan påklages til Presidentskapet.

Vedlegg 2

Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova)

Kapittel 1. Innleide føresegner

§ 1. Formål

Formålet med lova er å legge til rette for at offentleg verksemd er open og gjennomsiktig, for slik å styrke informasjons- og ytringsfridommen, den demokratiske deltagingen, rettstryggleiken for den enkelte, tilliten til det offentlege og kontrollen fra årmenta. Lova skal også legge til rette for vidarebruk av offentleg informasjon.

§ 2. Verkeområdet til lova

- Lova gjeld for
- a) staten, fylkeskommunane og kommunane,
  - b) andre rettssubjekt i saker der dei gjer enkeltvedtak eller utferdar forskrift,
  - c) sjølvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har ein eigardel som gir meir enn halvparten av røystene i det øvste organet i rettssubjektet, og
  - d) sjølvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har rett til å velje meir enn halvparten av medlemmene med røysterett i det øvste organet i rettssubjektet.

Bokstavane c og d gjeld ikkje rettssubjekt som hovudsakleg driv næringsvirksomhet i direkte konkurranse med og på same vilkår som private. For verksemder som etter offentleg oppkjøp eller liknande kjem inn under bokstavane c eller d, gjeld lova frå og med fjerde månadsskiftet etter den månaden da vilkåra vart oppfylte.

Kongen kan gi forskrift om at lova ikkje skal gjelde for sjølvstendige rettssubjekt eller for visse dokument hos sjølvstendige rettssubjekt som er omfatta av første ledd bokstavane c eller d, dersom det må reknast som nødvendig ut frå omsynet til arten av verksemda, konkurransesituasjonen eller andre særlege tilhøve. Det same gjeld dersom det gjeld unntak frå innsynsretten for det alt vesentlege av dokumenta til verksemda og særlege tungtvegande omsyn tilseier det. Kongen kan gi forskrift om at lova heilt eller delvis skal gjelde for sjølvstendige rettssubjekt som er knytte til stat eller kommune utan å

Ikrafttreden

Disse regler trer i kraft den 1. januar 2001 og gjelder dokumenter som er kommet inn til eller sendt fra vedkommende organ denne dato eller senere.

oppfylle vilkåra i første ledd bokstav c eller d, eller som er unntakne etter første ledd andre punktum.

Lova gjeld ikkje for Stortinget, Riksrevisjonen, Stortingets ombodsmann for forvaltninga og andre organ for Stortinget.

Lova gjeld ikkje for gjeremål som domstolane har etter rettsstellovene. Lova gjeld heller ikkje for gjeremål som andre organ har etter rettsstellovene i eigenskap av rettsstellorgan. Lova gjeld dessutan ikkje for gjeremål som politiet og påtalemakta har etter straffeprosessloven. Kongen kan gi forskrifter om kva lover som skal reknast som rettsstellover, og om at enkelte gjeremål etter rettsstellovene likevel skal vere omfatta av lova.

Lova gjeld for Svalbard dersom ikkje anna blir fastsett av Kongen.

Føresegnerne i § 6, § 7 andre ledd, § 8 tredje ledd andre punktum og fjerde og femte ledd og § 30 første ledd tredje punktum og andre ledd gjeld uavhengig av føresegnerne i paragrafen her for alle verksemder som er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EF) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor.

Kapittel 2. Hovudreglane om innsyn

§ 3. Hovudregel

Saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommende organ.

§ 4. Definisjonar

Med dokument er meint ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagra på eit medium for seinare lesing, lytting, framSYNING, overføring eller liknande.

Saksdokument for organet er dokument som er komme inn til eller lagde fram for eit organ, eller som organet sjølv har oppretta, og som gjeld ansvarsområdet eller verksemda til organet. Eit dokument er oppretta når det er sendt ut av organet. Dersom dette

ikkje skjer, skal dokumentet reknast som oppretta når det er ferdigstilt.

Følgjande skal ikkje reknast som saksdokument for organet:

- a) dokument som inngår i bibliotek- eller museums-samling,
- b) dokument som private har overlate til offentleg arkiv for bevaring,
- c) dokument som er overlate til eit organ for offent-leggjering i periodisk skrift som blir gitt ut av organet,
- d) avis, tidsskrift, reklamemateriell og liknande som organet mottekk utan at det er knytt til ei bestemt sak i organet, og
- e) dokument som ein medarbeidar i organet har motteke i annan eigenskap enn som tilsett i organet.

Omgrepet organ femner i lova her om alle verksemder som lova gjeld for.

§ 5. Utsett innsyn

Organet kan fastsetje at det i ei bestemt sak først skal vere innsyn frå eit seinare tidspunkt i saksførebuina enn det som følgjer av §§ 3 og 4, såframt det er grunn til å tru at dei dokumenta som ligg føre, gir eit direkte misvisande bilet av saka, og at innsyn derfor kan skade klare samfunnsmessige eller private interesser.

For dokument som er utarbeidde av eller til Riks-revisjonen i saker som han vurderer å leggje fram for Stortinget som ledd i den konstitusjonelle kontrollen, gjeld innsyn først når saka er motteken i Stortinget, eller når Riksrevisjonen har varsle vedkommande organ om at saka er ferdigbehandla, jf. lov 7. mai 2004 nr. 21 om Riksrevisjonen § 18 andre ledd.

Dersom vesentlege private eller offentlege omsyn tilseier det, kan innsyn i eit dokument utsetjast til det har komme fram til den det vedkjem, eller hendinga der det skal offentleggjera, har funne stad.

§ 6. Forbod mot forskjellsbehandling

Ved behandling av saker etter lova her eller i andre tilfelle der det blir gitt tilgang til informasjon, er det ikkje høve til noka slags forskjellsbehandling mellom samanliknbare tilfelle eller til å avtale at nokon skal ha einerett på tilgang til informasjon. At ein førespurnad er sett fram av ei offentleg eller offentleg tilknytt verksemde, gir ikkje høve til forskjellsbehandling når formålet med førespurnaden ikkje har samanheng med dei offentlege gjeremåla til verksemda.

Forbodet i første ledd er ikkje til hinder for at det kan gjerast avtalar om einerett dersom det er nødvendig for å levere ei teneste i ålmenta si interesse. Det skal gjerast ei ny vurdering av grunngivinga for å gjere slike avtalar kvart tredje år. Avtalar om einerett

som blir gjorde i medhald av leddet her, skal vere offentlege. Det kan ikkje gjerast avtalar om einerett til tilgang til informasjon som ålmenta etter føresegner i lov eller forskrift har eit rettskrav på å få innsyn i.

Dersom ikkje anna blir fastsett av Kongen i forskrift, gjeld føresegnene i paragrafen her berre for verksemder som er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EU) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor.

§ 7. Bruk av offentleg informasjon

Informasjon som det er gitt tilgang til etter lova her eller anna lovgiving som gir ålmenta rett til innsyn i offentleg verksemde, kan brukast til eitkvert formål dersom ikkje anna lovgiving eller retten til ein tredjeperson er til hinder for det.

I verksemder som er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EU) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor, skal eventuelle standardlisensar om bruk av offentleg informasjon vere tilgjengelege i digitalt format, og dei må kunne behandles elektronisk. Kongen kan i forskrift fastsetje at det same skal gjelde for verksemder som ikkje er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EU) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor.

§ 8. Hovudregel om gratis innsyn

Organet kan berre krevje betaling for innsyn etter denne lova dersom det har heimel i forskrift etter andre eller tredje ledd.

Kongen kan gi forskrift om betaling for avskrifter, utskrifter eller kopiar. Betalingssatsane skal vere slik at dei samla inntektene ikkje blir større enn dei faktiske kostnadene ved kopiering og utsending av dokument.

Kongen kan gi forskrift om at det kan krevjast betaling for dokument dersom særlege tilhøve ved arten til dokumenta eller verksemda gjer det rimeleg. Betalingssatsane skal fastsetjast slik at dei samla inntektene ikkje blir større enn dei faktiske kostnadene ved innsamling, produksjon, reproduksjon og formidling av informasjonen, med tillegg av ei rimeleg avkastning av investeringane.

For verksemder som fell utanfor lova her, men som er omfatta av anna lovgiving som gir ålmenta innsyn i offentleg verksemde, eller av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EU) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor, må dei samla inntektene ved informasjonsutlevering ikkje overstige dei faktiske kostnadene ved innsamling, produksjon, reproduksjon og formidling av informasjonen, med tillegg av ei rimeleg avkastning av investeringane.

Verksemder som krev betaling for informasjon, skal offentleggjere betalingssatsane i elektronisk form dersom det er mogleg og formålstenleg. På førespurnad skal verksemdene også gi opplysningar om grunnlaget for utrekning av satsane og eventuelt om kva faktorar som vil bli lagde til grunn for utrekninga i særlege høve.

Dersom ikkje anna blir fastsett av Kongen i forskrift, gjeld føresegne i tredje ledd andre punktum og i fjerde og femte ledd berre for verksemder som er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EF) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor.

§ 9. Rett til å krevje innsyn i ei samanstilling frå databasar

Alle kan krevje innsyn i ei samanstilling av opplysningar som er elektronisk lagra i databasane til organet dersom samanstillinga kan gjerast med enkle framgangsmåtar.

§ 10. Plikt til å føre journal. Tilgjengeleggjering av journalar og dokument på Internett

Organet skal føre journal etter reglane i arkivlova med forskrifter.

Kongen kan gi forskrift om at organ som fører elektronisk journal, skal gjere han allment tilgjengeleg på Internett, og om korleis det skal gjerast.

Organ som er omfatta av lova her, kan gjere dokument allment tilgjengelege på Internett, med unntak for opplysningar som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov. Kongen kan gi forskrift om tilgjengeleggjering av dokument på Internett og om at visse typar personopplysningar, jf. personopplysningsloven § 2 nr. 1, og dokument som ein tredjeperson har immaterielle rettar til, ikkje skal gjerast tilgjengelege på denne måten.

§ 11. Meirinnsyn

Når det er høve til å gjere unntak frå innsyn, skal organet likevel vurdere å gi heilt eller delvis innsyn. Organet bør gi innsyn dersom omsynet til offentleg innsyn veg tyngre enn behovet for unntak.

§ 12. Unntak for resten av dokumentet

Når organet gjer unntak frå innsyn for delar av eit dokument, kan det også gjere unntak for resten av dokumentet dersom

- desse delane aleine vil gi eit klart misvisande inntrykk av innhaldet,
- det vil vere urimeleg arbeidskrevjande for organet å skilje dei ut, eller
- dei unntakne opplysningane utgjer den vesentle-gaste delen av dokumentet.

Kapittel 3. Unntak frå innsynsretten

§ 13. Opplysningar som er underlagde teieplikt

Opplysningar som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov, er unntakne frå innsyn.

Føresegne i forvaltningsloven om teieplikt gir sjølvstendige rettssubjekt som er nemnde i § 2 første ledd bokstav c eller d i lova her, høve til å gjere unntak for dokument og opplysningar i same omfang som dei gir forvaltningsorgan det.

Gjeld innsynskravet eit dokument som inneholder opplysningar som er underlagde teieplikt, og denne plikta fell bort dersom den som har krav på tystnad samtykkjer, skal innsynskravet saman med ei eventuell grunngiving på oppmading leggjast fram for vedkommande med ein høveleg frist til å svare. Svarar vedkommande ikkje, skal dette reknast som nekting av samtykke.

§ 14. Dokument utarbeidde for eiga saksførebuing (organinterne dokument)

Eit organ kan gjere unntak frå innsyn for dokument som organet har utarbeidd for si eiga interne saksførebuing.

Første ledd gjeld ikkje:

- dokument eller del av dokument som inneholder den endelege avgjerd til organet i ei sak,
- generelle retningslinjer for saksbehandlinga til organet,
- føredrag til saker som er avgjorde av Kongen i statsråd, og
- presedenskort og liknande, men ikkje dersom kortet gjengir organinterne vurderingar.

Kongen kan gi forskrift om at det ikkje skal kunne gjerast unntak etter første ledd i paragrafen her for bestemte dokument i bestemte statlege eller statleg tilknytte organ.

§ 15. Dokument innhenta utanfrå for den interne saksførebuinga

Når det er nødvendig for å sikre forsvarlege interne avgjerdssprosessar, kan organet gjere unntak frå innsyn for dokument som organet har innhenta frå eit underordna organ til bruk i den interne saksførebuinga si. Det same gjeld dokument som eit departement har innhenta frå eit anna departement til bruk i den interne saksførebuinga si.

Det kan vidare gjerast unntak for delar av dokument som inneholder råd om og vurderingar av korleis eit organ bør stille seg i ei sak, og som organet har innhenta til bruk for den interne saksførebuinga si, når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg ivaretaking av det offentlege sine interesser i saka.

Unntaka i paragrafen her gjeld tilsvarande for dokument om innhenting av dokument som er nemnde i første og andre ledd, og innkallingar til og

referat frå møte mellom overordna og underordna organ, mellom departement og mellom eit organ og nokon som gir råd eller vurderingar som er nemnde i andre ledd.

Paragrafen her gjeld ikkje for dokument som blir innhenta som ledd i allmenn høyring i ei sak.

§ 16. Innsyn i interne dokument hos kommunane og fylkeskommunane

Unntaka i §§ 14 og 15 gjeld ikkje:

- a) saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ,
- b) sakliste til møte i folkevalde organ i kommunar og fylkeskommunar,
- c) dokument frå eller til kommunale og fylkeskommunale kontrollutval, revisjonsorgan og klagenemnder, og
- d) dokument i saker der ei kommunal eller fylkeskommunal eining opptrer som ekstern part i høve til ei anna slik eining.

§ 14 gjeld likevel for dokument som blir utveksla mellom kommunale og fylkeskommunale kontrollutval og sekretariatet til utvalet.

Unntaket i § 14 gjeld ikkje for dokument frå eller til eit kommunalt eller fylkeskommunalt særlovsorgan eller eit kommunalt eller fylkeskommunalt føretak etter kommuneloven kapittel 11.

Unntaket i § 14 gjeld heller ikkje for dokument frå eller til ei kommunal eller fylkeskommunal eining på område der einingane har sjølvstendig avgjerdsrett. Unntaket i § 14 gjeld likevel for dokument i saker der administrasjonssjefen eller kommunerådet gjennomfører kontrolltiltak overfor ei eining, og for utkast til vedtak og innstillingar som blir lagde fram for administrasjonssjefen eller kommunerådet før det blir gjort vedtak, eller før ei innstilling blir lagd fram for eit folkevalt organ. Unntaket i § 14 gjeld også for merknader frå administrasjonssjefen eller kommunerådet til slike utkast som er nemnde i førra punktum.

§ 17. Unntak for visse dokument som gjeld Det Kongelege Hoff

Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument som gjeld talar som medlemmer av kongehuset skal halde eller har halde, og for dokument som gjeld reiseprogram for medlemmer av kongehuset. Dette gjeld likevel ikkje for den endelege talen etter at han er offentleg framført, og heller ikkje for dokument som gjeld reiseprogram, etter at reisa er gjennomført eller reiseprogrammet er offentleggjort.

§ 18. Unntak for rettssaksdokument

Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument som eit organ har utarbeidd eller motteke som part i ei rettssak for norsk domstol.

§ 19. Unntak for dokument som blir utveksla under konsultasjonar med Sametinget m.m.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument som blir utveksla mellom statlege organ og Sametinget og samiske organisasjonar som ledd i konsultasjonar i samsvar med ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i sjølvstendige statar artikkel 6. Dette gjeld ikkje dokument som blir utveksla som ledd i allmenn høyring i ei sak.

§ 20. Unntak av omsyn til Noregs utanrikspolitiske interesser

Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysnin- gar når det er påkravd av omsyn til Noregs utanrikspolitiske interesser dersom:

- a) det følgjer av folkerettslege reglar at Noreg har plikt til å nekte innsyn i opplysningsane,
- b) opplysningsane er mottekne under føresetnad av eller det følgjer av fast praksis at dei ikkje skal offentleggjera, eller
- c) opplysningsane gjeld norske forhandlingsposisjonar, forhandlingsstrategiar eller liknande og forhandlingane ikkje er avslutta. Etter at forhandlingane er avslutta, kan det framleis gjerast unntak for slike opplysningsar dersom det er grunn til å tru at det vil bli teke opp igjen forhandlingar om den same saka.

Opplysningsar i offisielle dokument som blir utveksla mellom Noreg og ein mellomstatleg organisasjon i saker som gjeld internasjonal normutvikling som kan få verknad for norsk rett, kan det gjerast unntak for etter første ledd bokstav b berre dersom det er påkravd av omsyn til tungtvegande utanrikspolitiske interesser. Det same gjeld opplysningsar om norske forhandlingsposisjonar etter at posisjonane er lagde fram i forhandlingane.

I andre høve enn dei som er nemnde i første og andre ledd, kan det gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar når det er påkravd av særleg tungtvegande utanrikspolitiske interesser.

§ 21. Unntak av omsyn til nasjonale forsvars- og tryggingsinteresser

Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar når det er påkravd av nasjonale tryggingsomsyn eller forsvaret av landet.

§ 22. Unntak i visse budsjettsaker

Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument som er utarbeidde av eit departement, og som gjeld statlege budsjettsaker. Det same gjeld for opplysningsar om førebelse budsjetttramme fastsette av regjering eller departement i dokument frå underliggende organ og etatar, og frå Det Kongelege Hoff, Domstoladministrasjonen og Sametinget.

§ 23. Unntak av innsyn til det offentlege sin forhandlingsposisjon m.m.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av økonomi-, lønns-, eller personalforvaltninga til organet.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar som gjeld forhandlingar om rammeavtalar med landbruks-, fiskeri- og reindriftsorganisasjonane når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av forhandlingane.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for tilbod og protokoll etter regelverk som er gitt i medhald av lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlege innkjøp, til valet av leverandør er gjort.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument som gjeld selskap der staten eller ein kommune eller fylkeskommune har eigarinteresser, og som blir behandla av vedkommande organ som eigar, dersom selskapet ikkje er omfatta av verkeområdet for lova her.

§ 24. Unntak for kontroll- og reguleringstiltak, dokument om lovbro og opplysningsar som kan lette gjennomføringa av lovbro m.m.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar når det er påkravd fordi innsyn ville motverke offentlege kontroll- eller reguleringstiltak eller andre pålegg eller forbod, eller føre til fare for at dei ikkje kan gjennomførast.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for melding, tips eller liknande dokument om lovbro frå private. Andre dokument om lovbro, blant anna melding og tips frå offentlege organ, kan det gjerast unntak frå innsyn for inntil saka er avgjord.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar når unntak er påkravd fordi innsyn ville lette gjennomføringa av straffbare handlingar. Det same gjeld opplysningsar der unntak er påkravd fordi innsyn ville utsetje enkeltpersonar for fare, eller lette gjennomføringa av handlingar som kan skade delar av miljøet som er særleg utsette, eller som er trua av utrydding.

§ 25. Unntak for tilsetjingssaker m.m.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument i sak om tilsetjing eller forfremjing i offentleg teneste.

Unntaket i første ledd gjeld ikkje søkjarlistar. Organet skal snarast etter at søknadsfristen er gått ut, setje opp ei søkjarliste som skal innehalde namn, alder, stilling eller yrkestittel og bustad- eller arbeidskommune for kvar søkjar. Det kan likevel gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar om ein søker der som vedkommande sjølv ber om det. Ved vurderinga av om ei slik oppmoding skal takast til følgje, skal det

leggjast vekt på om det knyter seg særleg offentleg interesse til stillinga. I utlysinga skal det gjerast oppmerksam på at opplysningsar om søkeren kan bli gjort offentlege sjølv om søkeren har oppmoda om ikkje å bli ført opp på søkerlista. Dersom oppmodinga ikkje blir teke til følgje, skal søkeren varslast om dette. Det skal gå fram av søkerlista kor mange søkerar det har vore til stillinga, og kva kjønn dei har.

Unntaket i første ledd gjeld ikkje nominasjonsvedtak og røysteresultat ved utnemning av biskop.

§ 26. Unntak for eksamenssvar og karakterar m.m.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for svar til eksamen eller liknande prøve og innleverte utkast til konkurranse eller liknande. Det same gjeld tilhøyrande oppgåver inntil vedkommande eksamen eller prøve er halden eller vedkommande konkurranse er lyst ut. Det kan dessutan gjerast unntak frå innsyn for karakterar og vitnemål frå utdanning.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningsar om kven som skal få ein pris, eit heidersteikn eller liknande inntil tildelinga er gjort. For opplysningsar om kven som har vore vurdert for ein pris, eit heidersteikn eller liknande, gjeld dette også etter tildekinga.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for personbilete som er teke inn i eit personregister. Det same gjeld opplysningsar som er innhenta ved vedvarande eller regelmessig gjenteken personovervaking.

§ 27. Forskriftsheimel

Kongen kan i forskrift fastsetje at det kan gjerast unntak frå innsyn for journalar og alle dokument på saksområde der det kan eller skal gjerast unntak frå innsyn for det alt vesentlege av dokumenta. Slik forskrift kan berre fastsetjast når særleg tungtvegande grunnar taler for det.

Kongen kan i forskrift fastsetje at det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument i arkivdepot når det er påkravd av arkivtekniske omsyn.

Kapittel 4. Saksbehandling og klage

§ 28. Innsynskravet

Innsyn kan krevjast skriftleg eller munnleg.

Innsynskravet må gjelde ei bestemt sak eller i rimeleg utstrekning saker av ein bestemt art. Dette gjeld ikkje når det blir kravd innsyn i ein journal eller liknande register.

§ 29. Kva organ skal avgjere innsynskravet mv.

Eit organ som mottek eit innsynskrav, skal vurdere kravet konkret og sjølvstendig. Kravet skal avgjeraast utan ugrunna opphald.

Kongen kan i forskrift gi reglar om kva organ som på dei forskjellige saksområda skal ta avgjerd etter paragrafen her.

§ 30. Korleis organet skal gi innsyn

Organet fastset ut frå omsynet til forsvarleg saksbehandling korleis eit dokument skal gjerast kjent. Det kan krevjast papirkopi eller elektronisk kopi av dokumentet. Hos verksemder som er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EU) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor, og hos andre verksemder der det er fastsett av Kongen i forskrift, gjeld retten til kopi alle eksisterande format og språkversjonar. Retten til kopi gjeld ikkje format eller versjonar av eit dokument som er allment tilgjengelege. Kongen kan gi forskrift om at retten til elektronisk kopi ikkje skal gjelde for dokument som ein tredjeperson har immaterielle rettar til, og for dokument der det er påkravd av arkivtekniske omsyn.

Når verksemder som er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EU) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor, gir innsyn i informasjon som det knyter seg immaterielle rettar til, skal organet, dersom det har kjennskap til det, opplyse om kven som er innehavar av rettane, eller kva lisenshavar organet har fått informasjonen frå. Dette gjeld likevel ikkje når det er klart unødvendig å gi slike opplysningar. Kongen kan fastsetje i forskrift at føresegne i leddet her også skal gjelde for verksemder som ikkje er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EU).

§ 31. Avslag og grunngiving

Avslag på innsynskrav skal vere skriftleg. Organet skal alltid vise til den føresegna som gir grunnlag for avslaget, og til kva ledd, bokstav eller nummer i føresegna som er brukt. Dersom § 13 er grunnlag for avslaget, skal organet også vise til føresegna som pålegg teieplikt. Byggjer avslaget på forskrift, må organet opplyse om dette, og kva punkt i forskrifta avslaget byggjer på. Avslaget skal også opplyse om høvet til å klage og om klagefristen.

Den som har fått avslag, kan innan tre veker frå avslaget vart motteke, krevje ei nærmare grunngiving for avslaget der hovudomsyna som har vore avgjerrande for avslaget, skal nemnast. Organet skal gi skriftleg grunngiving snarast råd og seinast innan ti arbeidsdagar etter at kravet vart motteke.

§ 32. Klage

Avgjelder etter denne lova kan pålagast til det forvaltningsorganet som er nærmast overordna det forvaltningsorganet som har gjort vedtaket. Avgjelder om å gi innsyn kan likevel ikkje pålagast. Fylkesmannen er klageinstans for vedtak i kommunalt eller fylkeskommunalt organ. Kongen kan gi forskrift om kva organ som skal vere klageinstans for avgjelder tekne av statlege organ. Kongen kan også gi forskrift om kva organ som skal vere klageinstans for avgjelder av rettssubjekt som er omfatta av § 2 første ledd bokstavane b til d. Når det blir klaga på ei avgjerd frå eit departement, skal departementet opplyse klagaren om at retten til å klage til Sivilombodsmannen ikkje gjeld for avgjelder gjorde av Kongen i statsråd.

Dersom den som har kravd innsyn, ikkje har fått svar innan fem arbeidsdagar etter at organet mottok kravet, skal dette reknast som eit avslag som kan pålagast etter første ledd. Dette gjeld likevel ikkje når Kongen i statsråd er klageorgan. Regelen i første punktum gjeld heller ikkje i slike tilfelle som fell inn under § 13 tredje ledd, og når spørsmål om nedgrading må leggjast fram for eit anna organ.

Klaga skal førebua og avgjera utan ugrunna opphold. Elles gjeld reglane i forvaltningsloven kapittel VI så langt dei passar.

Vedtaket til klageinstansen er særleg tvangsgrunnlag etter tvangfullbyrdelsesloven kapittel 13 overfor kommunar og fylkeskommunar og rettssubjekt som er omfatta av § 2 første ledd bokstavane b til d.

Kapittel 5. Sluttføresegner

§ 33. Iverksetjing og overgangsreglar

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset.¹ Frå same tid blir lov 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltninga oppheva.

Føretak som blir omfatta av lova etter § 2 første ledd bokstav c eller d, gjeld innsynsretten og plikta til å føre journal berre for dokument som er komme inn til eller oppretta av rettssubjektet etter at lova her tek til å gjelde.

Avtalar om einerett til tilgang til informasjon som eksisterer når lova tek til å gjelde, og som ikkje oppfyller vilkåra i § 6 andre ledd, skal opphøye når avtalen går ut, men likevel seinast den 31. desember 2008.

Endra med lov 30 juni 2006 nr. 52 (i kraft 1 juli 2006, etter res. 30 juni 2006 nr. 727).

---

1. I kraft 1 jan 2009, etter res. 17 okt 2008 nr. 1118.

Vedlegg 3

Forskrift til offentleglova (offentlegforskrifta)

Heimel: Fastsett ved kgl.res. 17. oktober 2008 med heimel i lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova) § 2 andre og fjerde ledd, § 8 andre og tredje ledd, § 10 andre og tredje ledd, § 14 tredje ledd, § 27, § 29 andre ledd, § 30 første ledd, § 32 første ledd og lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltingssaker (forvaltningsloven) § 18a andre ledd. Fremja av Justis- og politidepartementet.

§ 1. Unntak fra verkeområdet til offentleglova

- Offentleglova gjeld ikke for desse rettssubjekta:
- Eksportutvalet for fisk AS
  - SIVA Eigedom Holding AS
  - Gassco AS
  - NRK Aktivum AS
  - Petoro AS
  - Posten Noreg AS
  - Statkraft SF
  - Norsk Tipping AS.

Offentleglova gjeld heller ikke for:

- sjølvstendige rettssubjekt utan fast tilsette i administrativ stilling
- sjølvstendige rettssubjekt som utelukkande har til oppgåve å vareta medlemmene sine interesser som arbeidsgivar eller liknande (interesseorganisasjonar).

Offentleglova gjeld ikke for desse dokumenta hos sjølvstendige rettssubjekt:

- dokument som gjeld kunstnarleg og fagleg programmering og planlegging av repertoar i kulturinstitusjonar
- dokument knytte til formuesforvaltning hos rettssubjekt som har slik forvaltning som føremål
- dokument hos arbeidsmarknadsføretak godkjent av Arbeids- og velferdsetaten (NAV) som gjeld enkeltpersonar som får bistand frå føretaket
- dokument knytte til sak om kommersiell utnytting av forskingsresultat og sak om bidrags- eller oppdragsforskning i rettssubjekt innanfor universitets- og høgskulesektoren
- dokument i sak om søknad om finansiering hos Enova SF
- dokument knytte til forvaltning av statens interesser i CO₂-handteringsprosjekt hos Gassnova SF
- dokument i sak om søknad om finansiering hos Innovasjon Noreg, med unntak for positive

avgjerder, og dokument knytte til Innovasjon Noregs eksportfremmande verksemd og rådgivningsverksemd overfor idéskaparar og oppfinnarar

- dokument i sak om utferding av garantiar hos Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)
- dokument i saker om finansiering og investering hos Statens investeringsfond for næringsverksemder i utviklingsland (NORFUND)
- dokument hos NRK AS som er knytte til redaksjons- og programverksemda i selskapet
- dokument hos Statnett SF som kan påverke prisane på kraftmarknaden, inntil opplysningsane som går fram av dokumenta er offentleggjorde gjennom formelle kanalar, og dokument hos Statnett SF knytte til internasjonale samarbeidsforhold og kommersielle prosjekt som Statnett SF tek del i
- dokument i sak om registrering av domenenamn hos UNINETT Norid AS
- korrespondanse mellom NSB AS og datterselskap av dette selskapet, samt mellom NSB AS og kundar av selskapet.

Bokstavane e, i og l gjeld ikke for positive avgjerder.

Paragrafen her gjeld ikke i saker der eit sjølvstendig rettssubjekt gjer enkeltvedtak eller utferdar forskrift. Føresegne i offentleglova § 6, § 7 andre ledd, § 8 tredje ledd andre punktum, fjerde ledd og femte ledd og § 30 første ledd tredje punktum og andre ledd gjeld uavhengig av paragrafen her for alle verksemder som er omfatta av EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5k (direktiv 2003/98/EF) om vidarebruk av informasjon frå offentleg sektor.

§ 2. Utviding av verkeområdet til offentleglova

Offentleglova gjeld for Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst. Lova gjeld likevel berre for dokument som er komne inn til eller som er oppretta av Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst etter at forskrifta her tek til å gjelde.

§ 3. Tilhøvet til rettsstellovene

Domstollova, straffeprosesslova, tvistelova, skilsdomslova (voldgiftslova), tvangsfyllføringslova, skjønnsløva, gjeldsordningslova, konkurslova, skiftelova og jordskiftelova skal reknast som rettsstellover etter offentleglova § 2 fjerde ledd. Offentleglova gjeld for saker om gebyrfastsetjing og om salærfastsetjing til forsvararar, prosessfullmektigar og sakkunnige.

Offentleglova gjeld ikkje for gjeremål som Arbeidsretten har etter arbeidstvistlova andre kapittel og tenestetvistlova sjette kapittel. Lova gjeld heller ikkje for gjeremål som Rikslønnsnemnda har etter lønnsnemndlova § 1 andre ledd og tenestetvistlova sjuande kapittel, og gjeremål som Husleigetvistutvallet har i tvistar etter husleigelovene, jf. husleigelova § 12-5.

§ 4. Betaling for innsyn

Det kan krevjast betaling for innsyn i form av vanlege avskrifter, utskrifter eller kopiar til papir, og for utsendinga, når talet overstig hundre ark i A4-format i éi sak. I slike tilfelle kan organet krevje éi krone per ark utover hundre og betaling for kostnadene for heile utsendinga (porto). Dersom same person krev innsyn fleire gonger i same sak kan det takast omsyn til det ved vurderinga opp mot grensa etter fyrste punktum, dersom dei dokumenta som det blir kravd innsyn i låg føre da eit tidlegare innsynskrav vart framsett.

Det kan vidare krevjast betaling for utskrifter eller kopiar til papir når det gjeld uvanlege format, høgkvalitetskopiar eller liknande dersom kostnadene med dette i vesentleg grad overstig kostnadene ved vanleg kopiering. Det same gjeld ved kopiering til anna lagringsmedium enn papir. Betalinga skal ikkje overstige dei faktiske kostnadene organet blir påført. Det kan ikkje takast omsyn til tida som går med til å behandle innsynskrav, skrive ut eller kopiere dokument og til å sende ut dokument. Det kan ikkje krevjast betaling når dokument som alt er tilgjengeleg i elektronisk versjon blir sendt som elektronisk post.

Arkivdepot kan krevje betaling for avskrifter, utskrifter og kopiar til papir av arkivmateriale etter satsar fastsette av Kultur- og kyrkjedepartementet. Andre ledd tredje til femte punktum gjeld tilsvarende.

Det kan krevjast betaling for informasjon som blir produsert eller tilarbeidd utelukkande for å dekkje eit behov hos eksterne aktørar. Betalingssatsane skal ikkje overstige kostnadene ved innsamling, produksjon, reproduksjon og formidling av informasjonen, med tillegg av ei rimeleg avkastning av investeringane.

Det kan krevjast betaling for geodata (kart mv.) og eigedomsinformasjon. Betalingssatsane skal vere slik at inntektene ikkje overstig dei faktiske kostnadene ved innsamling, produksjon, reproduksjon og formidling av informasjon. Organ som har utarbeiding og utlevering av geodata eller eigedomsinformasjon som ei hovudoppgåve i si verksemd, kan likevel krevje betaling for informasjon etter fyrste punktum etter slik betalingssats at inntektene tilsvavar dei faktiske kostnadene ved innsamling, produksjon,

reproduksjon og formidling av informasjon, med tillegg av ei rimeleg avkastning av investeringane.

Organ som skal drivast på kommersiell basis, eller som heilt eller dels skal vere sjølvfinansierande, kan ta betaling for informasjon, så langt det er fastsett at betaling for informasjon skal vere ein del av inntektsgrunnlaget til organet. Reglane om betalingssatsar i femte ledd tredje punktum gjeld tilsvarande.

Føresegner i paragrafen her eller offentleglova § 8 gjeld ikkje høvet til å ta betalt for tenester som går ut over innsynsretten etter offentleglova eller anna lovsgiving.

§ 5. Unntak frå rett til kopi

Det kan ikkje givast elektronisk kopi av materiale som ein tredjeperson har immaterielle rettar til, så langt materialet har økonomisk verdi, og det medfører fare for at materialet kan bli misbrukt i kommersiell samanheng om kopi blir gitt. Unntaket etter fyrste punktum gjeld ikkje for søknadar, argumentasjonsskriv, høyningsfråsegnar og liknande vanleg materiale som blir sendt inn i samband med ei sak.

Retten til kopi gjeld ikkje for journalar og dokument som er avleverte til arkivdepot, og som er i så dårleg stand at dei kan bli skadde eller øydelagde ved kopiering.

§ 6. Tilgjengeleggjering av journalar på Internett

Følgjande organ som fører elektronisk journal, skal gjere journalen tilgjengeleg for ålmenta på Internett:

- alle departementa og Statsministerens kontor
- alle dei statlege direktorata som har heile landet som verkeområde
- alle dei statlege tilsyna som har heile landet som verkeområde
- fylkesmennene.

Plikta til å gjere journalen tilgjengeleg på Internett omfattar berre den sentrale eininga i eit direktorat eller eit tilsyn som også har regionale einingar. Utanriksdepartementet kan fastsetje at utanriksstasjonar som fører eigen elektronisk journal, skal gjere han tilgjengeleg for ålmenta på Internett. Det overordna departementet avgjer i tvilstilfelle om eit underlagt organ er omfatta av plikta til å gjere journalen tilgjengeleg på Internett.

Følgjande organ er ikkje i noko tilfelle omfatta av plikta til å gjere elektronisk journal tilgjengeleg på Internett:

- Regjeringsadvokaten
- Riksadvokaten
- Etterretningstenesta
- Politiets tryggingsteneste (PST)
- Patentstyret
- Nasjonalt tryggingsorgan

- g) Norsk pasientskadeserstatning
- h) Pasientskadenemnda.

Innhaltet i journalar som blir gjorde tilgjengelege på Internett, skal vere i samsvar med arkivforskrifta § 2-7 fyrste ledd andre punktum. I tillegg skal journalen opplyse om kontaktpunkt for den enkelte sak hos det aktuelle organet. Når opplysningar ikkje er tekne med i offentleg journal, jf. arkivforskrifta § 2-7 andre ledd, skal utelatinga og fullstendig unntaksheimel gå fram av journalen. Dersom det er teke avgjerd om at eit dokument heilt eller dels skal vere unntak frå innsyn, kan journalen innehale opplysning om dette i form av fullstendig unntaksheimel og med opplysning om unntaket gjeld heile eller delar av dokumentet.

Opplysningar som er nemnde i § 7 andre ledd, skal ikkje gå fram av offentleg elektronisk journal. Slike opplysningar skal heller ikkje gå fram av journal eller liknande register som eit organ som ikkje er omfatta av ordninga etter fyrste ledd gjer tilgjengeleg på Internett. Offentleg elektronisk journal for organ som er omfatta av ordninga etter fyrste ledd, skal innrettast slik at det ikkje skal vere mogleg å få treff på personnamn i innførslar i journalane som er eldre enn eit år.

Trer i kraft når departementet bestemmer.

§ 7. Tilgjengeleggjering av dokument på Internett

Organ som er omfatta av offentleglova, kan gjøre dokument tilgjengelege for ålmenta på Internett.

Følgjande skal ikkje gjerast tilgjengeleg på Internett:

- a) opplysningar som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov
- b) opplysningar som det kan gjerast unntak frå innsyn for etter § 9 i forskrifta her
- c) opplysningar som nemnde i personopplysningslova § 2 nr. 8
- d) fødselsnummer, personnummer og nummer med tilsvarende funksjon
- e) opplysningar om lønn og godtgjering til fysiske personar, med unntak for opplysningar om lønn og godtgjering til personar i leiande stillingar i det offentlege og i leiande stillingar eller i styret i sjølvstendige rettssubjekt
- f) materiale som ein tredjepart har immaterielle rettar til, med unntak for slikt materiale som er nemnd i § 5 fyrste ledd andre punktum og for materiale der rettshavaren samtykkjer til at materialet blir gjort tilgjengeleg.

Organ som gjer dokument tilgjengeleg for ålmenta på Internett, skal opplyse kva for kriterium som ligg til grunn for utvalet av dokument.

§ 8. Dokument utarbeidde for eiga saksførebuing (organinterne dokument)

Unntaket i offentleglova § 14 fyrste ledd for organinterne dokument gjeld ikkje for dokument frå administrasjonen til styret i føretak etter helseføretakslova, dokument frå administrasjonen til kollegial eining ved universitet og høgskular og dokument som blir utveksla mellom fakultet ved universitet og høgskular.

§ 9. Unntak for dokument og journalar

Det kan gjerast unntak frå innsyn i dokument og journalar som er avleverte til arkivdepot når originalane er i så dårleg stand at dei ikkje toler handtering eller kopiering, eller arkivordninga gjer det urimeleg arbeidskrevjande å finne materialet eller å sikre at opplysningar som er underlagde teieplikt eller graderte ikkje blir leverte ut.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for tilbod og protokollar i tilbodskonkurransar som gjeld kjøp av flyrutetenestar etter regelverk gitt i medhald av luftfartslova, inntil val av leverandør er gjort.

Det kan gjerast unntak frå innsyn i dokument som gjeld saker hos Etterretningsstenesta og hos Politiets tryggingsteneste (PST) og frå innsyn i journalar hos desse organa.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for journalinnføringer og dokument i enkeltsaker hos Meklingsnemnda for arbeidstakaroppfinningar, og i enkeltsaker etter utlendingslova, pasientskadelova og statsborgarlova.

Det kan gjerast unntak frå innsyn for journalinnføringer i følgjande sakstypar:

- a) enkeltsaker om adopsjon, ekteskap, partnarskap, separasjon, skilsmål, farskap, nedstamming, barnefordeling og bidrag
- b) enkeltsaker som gjeld konsulær bistand frå utanrikstenesta
- c) enkeltsaker etter barnevernlova, sosialtenestelova, psykisk helsevernlova og verjemålslova.

§ 10. Innsyn i graderte dokument

Ved krav om innsyn i dokument som inneheld materiale som er påført gradering etter sikkerheitslova eller beskyttelsesinstruksen, skal spørsmål om avgradering leggjast fram for den som har oppretta dokumentet, for avgjerd i samsvar med informasjonssikkerhetsforskrifta § 2-13 eller i samsvar med beskyttelsesinstruksen § 5. Organet som mottek innsynskravet kan likevel avslå eit krav om innsyn, utan at spørsmålet om avgradering først har vore lagt fram etter fyrste punktum, dersom

- a) det uavhengig av graderinga ikkje skal givast innsyn i dokumentet, eller
- b) det uavhengig av graderinga kan gjerast unntak

frå innsyn i dokumentet, og organet som mottek innsynskravet finn at meirinnsyn ikkje skal givast.

Finn det forvaltningsorganet som mottek kravet grunn til å tru at det ikkje kan gjerast unntak frå innsyn etter offentleglova, eller at ei gradering elles ikkje kan oppretthaldast, skal det følgje prosedyren for omgradering som er fastsett i informasjonssikkerheitsforskrifta § 2-9 til § 2-12 eller i beskyttelsesinstruksen § 5.

§ 11. Klageinstans

Det organet som eit uavhengig forvaltningsorgan administrativt høyrer inn under, er klageinstans når det uavhengige organet har avslått eit krav om innsyn.

Eit statleg organ som utøvar eigarskap til eit sjølvstendig rettssubjekt som nemnt i offentleglova § 2 første ledd bokstav c, eller står for utveljing av medlemmer til det øvste organet i eit sjølvstendig rettssubjekt som nemnt i offentleglova § 2 første ledd bokstav d, er klageinstans når det sjølvstendige rettssubjektet har avslått eit krav om innsyn. Organet kan i staden bestemme at eit underordna forvaltningsorgan skal vere klageinstans.

Dersom ein kommune eller fylkeskommune utøvar eigarskap til eit sjølvstendig rettssubjekt som er omfatta av offentleglova § 2 første ledd bokstav c, eller står for utveljing av medlemmer til det øvste organet i eit sjølvstendig rettssubjekt som er omfatta av offentleglova § 2 første ledd bokstav d, er Fylkesmannen klageinstans når det sjølvstendige rettssubjektet har avslått eit krav om innsyn. Tilsvarande skal

gjelde dersom fleire kommunar, eller ein fylkeskommune og ein eller fleire kommunar, saman utøvar eigarskap til, eller saman står for utveljing av medlemmer til det øvste organet i, eit slikt sjølvstendig rettssubjekt som nemnt i første punktum. Dersom kommunane etter andre punktum høyrer til ulike fylke skal klageinstansen vere fylkesmannen i det fylket som flest av kommunane tilhøyrer, men dersom ein fylkeskommune inngår i samanslutninga skal likevel fylkesmannen i dette fylket alltid vere klageinstans. Er det like mange kommunar som høyrer til fleire av dei aktuelle fylka etter tredje punktum, skal fylkesmennene der bli einige om kven av dei som skal vere klageinstans. Dersom fleire fylkeskommunar saman utøvar eigarskap til eit sjølvstendig rettssubjekt som nemnt i første punktum, eller saman står for utveljing av medlemmer til det øvste organet i eit slikt sjølvstendig rettssubjekt, gjeld fjerde punktum tilsvarende.

Kultur- og kyrkjedepartementet er klageinstans dersom Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst, jf. § 2, har avslått eit krav om innsyn.

Dersom Sametingets administrasjon har avslått eit krav om innsyn er Sametingsrådet klageinstans.

§ 12. Iverksetjing og overgangsreglar

Forskrifta gjeld frå 1. januar 2009 med unntak for § 6 som gjeld frå den tida Justis- og politidepartementet fastset.

For organ der det tidlegare kunne gjerast heilt eller delvis unntak frå innsyn i journalen, gir ikkje offentleglova rett til innsyn i journalinnførslar som vart gjorde før

